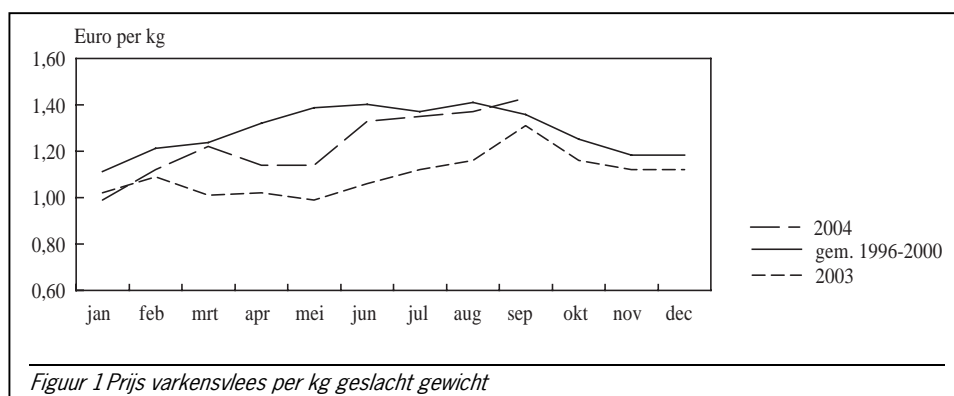

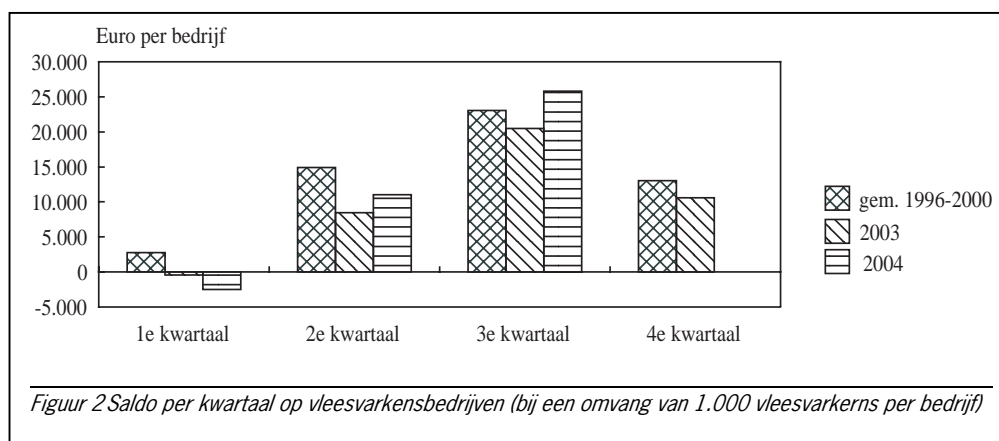
SALDO VLEESVARKENSHOUDERS IN DE LIFT*Jan Bolhuis en Arjan Wisman*

De dalende tendens van de varkensstapel lijkt langzamerhand tot stilstand te komen. Volgens de voorlopige resultaten van de landbouwtelling van het CBS bedraagt het aantal varkens in 2004 bijna 11,1 miljoen stuks. Dat is slechts een fractie minder dan vorig jaar. Het aantal fokvarkens is daarentegen wel met ruim 2% gedaald. Op de varkensmarkt heerste in het derde kwartaal een vaste stemming. Het aanbod vleesvarkens werd goed opgenomen door de markt. Dit was deels een gevolg van de goede afzetmogelijkheden op de wereldmarkt. De vraag naar varkensvlees vanuit Japan nam sterk toe vanwege de importverboden van rund- en pluimveevlees. Het opheffen van de safeguard per 1 april, waardoor er weer normale prijzen gelden voor de invoer in Japan, was ook gunstig. De export vanuit Denemarken naar Japan steeg daardoor fors. De hogere invoercijfers in Japan hadden tot gevolg dat de drempelwaarde voor het instellen van de safeguard spoedig werd overschreden, waardoor per 1 augustus de minimum importprijs met 25% werd verhoogd. De varkensmarkt werd positief beïnvloed door de vraag vanuit de nieuwe EU-landen alwaar de varkensstapel de laatste tijd flink is gekrompen. De goede afzetmogelijkheden hadden tot gevolg dat de varkensprijzen na de forse stijging in juni nog iets verder opliepen tot bijna 1,50 euro per kg (figuur 1).

Figuur 1 Prijs varkensvlees per kg geslacht gewicht

Tegen het eind van het derde kwartaal nam door een ruimer aanbod de druk op de prijzen toe. De prijs van de slachtzeugen trok aan vanwege de gunstige situatie op de vleesvarkensmarkt. De biggenmarkt wist nauwelijks te profiteren van de positieve stemming op de vleesvarkensmarkt. De afzet naar Zuid-Europa verliep moeizaam en was gezien het lage prijsniveau ook nauwelijks interessant. De export naar Spanje en Italië bedroeg de eerste 9 maanden van dit jaar circa 900.000 stuks. Dat is ruim 350.000 stuks minder dan vorig jaar. Deze terugval kon de laatste maanden deels worden opgevangen door een toenemende export van biggen naar een aantal nieuwe lidstaten, waaronder Polen en Hongarije. Door de lage exportprijzen was er op de binnenlandse markt geen ruimte voor een prijsstijging van de biggen. Dat was goed nieuws voor de vleesvarkenshouders die daardoor de biggen goedkoper hebben ingekocht. Gunstig was ook een verdere daling van de voerprijzen door de grote graanoogst in de EU en de ruimere sojabonenoogst die wordt verwacht in Amerika. Door bovengenoemde ontwikkelingen zijn de resultaten van de vleesvarkensbedrijven in het tweede en vooral het derde kwartaal sterk verbeterd. Het saldo per bedrijf is in het derde kwartaal bijna 15.000 euro hoger dan in het tweede kwartaal. Ten opzichte van het derde kwartaal van 2003 is het saldo minder sterk gestegen; slechts 5.000 euro per bedrijf. Ook dit jaar is een duidelijk seizoenspatroon te zien bij de vleesvarkensprijzen: meestal laag in eerste kwartaal, daarna oplopend tot het derde kwartaal. Het saldo ligt in het derde kwartaal bijna altijd hoger dan in de andere kwartalen (figuur 2).

Het cumulatieve saldo van de eerste drie kwartalen van 2004 komt uit op circa 35.000 euro per bedrijf. Dat is 6.000 euro meer dan dezelfde periode van 2003 en 11.000 euro meer dan in 2002. Dat waren de mager jaren in de huidige varkenscyclus met negatieve gemiddelde inkomens. De varkensprijzen vertonen in oktober een licht dalende tendens, waardoor het hoge saldo op jaarbasis van 2001 zal vrijwel zeker niet worden bereikt. Daarvoor is de achterstand nu al te groot geworden. Het jaar 2004 zal dan naar het zich laat aanzien ook als een matig tot slecht jaar in de boeken komen.